

TEATRE INFANTIL

El somni de Bagdad

SELECCIÓ RESUMIDA DELS TERMES, I LES SEVES SIGNIFICACIONS, MÉS USUALS UTILITZATS EN EL MITJÀ CINEMATogràFIC.

Procedeixen del llibre, encara no publicat, "LEXICON CINEMATogràFIC" del professor Miquel Porter Moix.

ACCELERAT.- Tècnica de presa que a la projecció normal dóna la sensació d'una acceleració dels moviments.

ACCIONS PARAL·LELES.- Muntatge que presenta en forma alterna el desenvolupament simultani d'una acció per mitjà de dues o més escenes alternant-se. (Cinema Formatiu: J. Serra Estruch)

AMERICÀ.- Tipus d'enquadrament. Mostra des de la ratlla del genoll fins a la part superior del cap.

BANDA SONORA.- Part de la cinta que conté la gravació dels diàlegs i efectes auditius.

CADÈNCIA.- Relació de pas entre les preses fetes per la càmera i les projeccions, donant els efectes d'accelerat i de ralenti.

CAMP.- Espai captat per la càmera.

CAMERA.- Aparell òptic o mecànic destinat a l'obtenció d'imatges.

CLAQUETA.- Petita pissarra amb un llistó de fusta, mòbil que en xocar amb el marc general produeix el "CLAC" característic. A la pissarra s'anoten el nom del film, del director, el número de presa i el pla per facilitar la feina del muntador.

CONTRACAMP.- Posició inversa de la càmera respecte a la del subjecte que té en el camp.

CORTINA.- Placa mòbil (element òptic auxiliar) que permet anar descobrint o tapant la visió, equivalent a un fos seguit d'un obert i que fa l'efecte d'una cortina real.

CUT.- Mot anglès que significa "tall" i que és a l'origen del primer muntatge expressiu del cinema. Consisteix a tallar diverses vegades la presa d'una mateixa escena o pla, a fi de detallar-ne el contingut mitjançant el canvi de distància o d'angle de la càmera.

DOBLAR.- Acte de substituir la veu o el cos d'un actor per la d'un altre.

DOBLE.- Persona que amb certa semblança física substitueix l'artista-intèrpret en les escenes on hi ha perill físic d'accident: caigudes, baralles, etc. (Cinema Formatiu: J. Serra Estruch.)

ENQUADRAMENT.- Resultat de l'acte d'enquadrar. És a dir, emmarcar pel visor de la càmera aquella part de la realitat externa que convé millor a la voluntat expressiva de l'autor.

ESCENA.- Unitat mostrativa d'uns fets que passen en un escenari.

ESTUDI.- Conjunt de locals, utillatge i materials destinats a la fabricació de films.

FILM.- Pel·lícula.

FLASH-BACK.- Terme d'origen anglès. S'aplica a aquelles insercions que mostren fets cronològicament passats respecte del moment real observat.

FOS.- Sistema per passar d'una escena o pla a un altre. Es realitza fent desaparèixer els darrers fotogrames de l'escena anterior mitjançant l'obertura o tancament de l'objectiu.

GAG.- Petita acció d'efecte còmic, basada en la sorpresa, en el sentit del ridícul, etc.

GENERAL.- Tipus d'enquadrament que permet la mostració de la totalitat del subjecte.

GENÈRIC.- Sèrie de rètols que apareixen, generalment en començar una obra cinematogràfica, i en els quals figuren els noms i les cometes dels que han intervingut en la seva realització.

MITJA.- Tipus d'enquadrament que mostra la zona des de la cintura del subjecte, a una de les seves dues mitats. Es fa servir de manera corrent per a escenes de diàleg.

MOVIOLA.- Consisteix bàsicament en un projector que permet la visió del film per reflex en una petita pantalla i de tirar-lo endavant o endarrera, tallar-lo a la mida volguda, comptar-ne els fotogrames, etc; funcions necessàries per al muntatge definitiu.

MUNTATGE.- Labor combinatòria que consisteix a establir la durada, el ritme i la distribució dels trossos filmats que, a judici del realitzador, mostren més fidelment allò que havia imaginat.

OBJECTIU.- Entitat òptica formada per una o més lents combinades i que s'utilitza als aparells de presa i projecció cinematogràfics.

PANORÀMICA.- Tipus de captació d'imatges obtingudes en moviment. S'utilitza generalment per a la mostració descriptiva d'un paisatge o ambient.

PEL·LÍCULA.- Cinta de cel·luloide recoberta d'una fina capa de material fotosensible que serveix per a l'obtenció dels fotogrames que formen una obra cinematogràfica. Per extensió, es fa servir per a denominar una obra cinematogràfica destinada a la projecció.

PLA.- En cinema, posició de la càmera respecte del subjecte.

PLATÓ.- Lloc de presa de vistes dintre de l'estudi.

PRESA.- Part d'un film que va des del moment en que s'engega el mecanisme sincrònic de tracció fins que es para.

- PRIMER PLA.- Enquadrament que mostra la zona equivalent al bust.
- RACCORD.- Continuitat entre un pla i el següent; i no solament en el moviment sinó també en el contingut de les preses.
- RALENTI.- Tècnica cinematogràfica. Consisteix en la lenta descomposició del moviment normal.
- RODATGE.- Acció de filmar una pel·lícula.
- SCRIPT.- Mot anglès indicant un tipus de guió sobre el qual hi ha anotacions pràctiques. Per derivació, nom de l'ofici donat a la persona que porta el control dels detalls previstos.
- SEQÜÈNCIA.- Terme d'origen anglès. Seguit d'escenes i plans que tenen entre ells una unitat serial (geogràfica o d'acció)
- TRAVELLING.- Terme anglès. Moviment de la càmera, apropant-se o allunyantse del subjecte.
- TRUCATGE.- Variació mecànica o òptica, o combinació d'ambdues, del que hauria estat una presa normal. Possibilita els efectes especials.
- VISOR.- Aparell òptic adossat a les càmeres i que permet als operadors de veure les imatges sensiblement iguals a les captades pels objectius de presa de vistes, possibilitant l'enquadrament.

ooo000ooo

Bibliografia: Una selecció dels termes, i el seu significat, més usuals utilitzats en el mitjà cinematogràfic era entregat als assistents per un millor entenement i aprofitament dels codis que, a través de la representació, sel's donava.

ROMAN GUBERN, *Historia del cine* (2 V.) Editorial Lumen, Barcelona 1973.

ROMAN GUBERN, *Mensajes icónicos en la cultura de masas*, Editorial Lumen, Barcelona 1974.

MIGUEL PORTER MOIX, *Lexicon cinematogràfic*, sense publicar.
JOSEP SERRA ESTRUCH, *Cinema formatiu*, Editorial Nova Terra, Barcelona.

LEON BARSACQ, *Le decor de film*, Editions Seghers, París 1970.

RICHARD SCHICKEL, *Cine y cultura de masas*, Editorial Paidós, Buenos Aires, 1970.